

274 *

Rep. nr.: 09/1238

A.R.E.V. nr. 08/2314/B

Bundel nr.:

V O N N I S .

De rechtbank van eerste aanleg, zetelende te Dendermonde, tiende kamer, zitting houdende in burgerlijke zaken.

Gezien de voorgelegde stukken, waaronder het hier aangehecht verzoekschrift neergelegd ter griffie van deze rechtbank op 28 oktober 2008 aangeboden door mr. F. Van Royen, advocaat te 9100 Sint-Niklaas, Joseph Lonckestraat 50, namens :

AHIDAR Saïd, van Belgische nationaliteit, arbeider, geboren te Tafrast (Marokko) in 1966, wonende te 9100 Sint-Niklaas, Goudenregenlaan 84.

Gehoord mevrouw H. Standaert, ondervoorzitter in de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde, in haar verslag, tevens voorzitter van deze kamer.

Gehoord verzoeker, in persoon verschijnende en bijgestaan door mr. F. Van Royen, advocaat te 9100 Sint-Niklaas, Joseph Lonckestraat 50, in raadkamer op 4 januari 2009.

1. Voorafgaandelijk

In het verzoekschrift wordt aangegeven dat de huwelijksakte van verzoeker en Farah Hammich op 1 augustus 2007 werd geregistreerd door de notariële afdeling van de rechtbank van eerste aanleg te Tanger (Marokko).

Het komt de rechtbank voor dat dit een louter materiële vergissing betreft nu uit de overgelegde huwelijksakte blijkt dat deze akte op 22 augustus 2005 werd gehomologeerd door de rechtbank van eerste aanleg te Al Hoceima (Marokko).

2. Relevante feiten

Rep. nr.:

Bundel nr.:

Verzoeker is op 16 januari 2002 te Al Hoceima (Marokko) gehuwd met Farida Adni, van Marokkaanse nationaliteit, geboren te Tamsamane (Marokko) op 23 juni 1979.

Op 23 augustus 2002 heeft verzoeker zijn echtgenote Farida Adni verstoten. De akte van verstoting werd gehomologeerd door de notariële afdeling van de rechtbank van eerste aanleg te Al Hoceima (Marokko) op 2 september 2002.

Verzoeker is vervolgens op 16 augustus 2005 te Al Hoceima (Marokko) in het huwelijk getreden met Farah Hammich, van Marokkaanse nationaliteit, geboren te Al Hoceima (Marokko) op 22 mei 1982. De huwelijksakte werd gehomologeerd door de rechtbank van eerste aanleg te Al Hoceima (Marokko) op 22 augustus 2005.

Op basis van dit huwelijk heeft Farah Hammich op 5 december 2005 een visumaanvraag ingediend. Op 14 maart 2006 werd deze visumaanvraag door de Dienst Vreemdelingenzaken geweigerd om volgende redenen :

“Overwegend dat buitenlandse akten met betrekking tot de staat der personen van rechtswege worden erkend in België indien ze voldoen aan de voorwaarden die worden vermeld in de oude versie van artikel 570 van het Gerechtelijk Wetboek (...).

Dat de afwezigheid van strijdigheid met de beginselen van openbare orde en het respecteren van de rechten van verdediging tot deze voorwaarden behoren.

Overwegende dat voor wat de verstoting betreft, deze voorwaarden niet werden vervuld: de verstoting die plaatsvond op 02/09/2002 betreft een verstoting voor consummatie van het huwelijk. De echtgenoot van de verzoekster verkreeg op 12/09/2000 de Belgische nationaliteit en was dus reeds Belg op het moment van de verstoting.

Overwegende dat, wat België betreft, de verstoting beschouwd wordt als zijnde strijdig met de beginselen van openbare orde.

Overwegende dat als gevolg van dit feit de akte van verstoting niet wordt erkend in België en dat het huwelijk van de echtgenoot van verzoekster gesloten op 16/01/2002 met Adni Farida bijgevolg niet rechtsgeldig werd ontbonden.

(...)

Overwegende dat volgens artikel 46 van het Wetboek van Internationaal

Rep. nr.:

Bundel nr.:

Privaatrecht de voorwaarden voor de geldigheid van het huwelijk voor elke echtgenoot beheerst wordt door het recht van de staat waarvan hij bij de voltrekking van het huwelijk de nationaliteit heeft.

Overwegende dat voor de Belgische onderdanen artikel 147 van het Wetboek van Internationaal Privaatrecht (bedoeld wordt : Burgerlijk Wetboek) bepaalt dat een volgend huwelijk niet kan worden aangegaan voordat het vorige huwelijk werd ontbonden.

Bijgevolg kan het huwelijk tussen Ahidar Said en de aanvrager niet worden erkend (...)".

Verzoeker is vervolgens overgegaan tot het inleiden van een echtscheidingsprocedure in België. Bij vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde d.d. 21 juni 2007 werd de echtscheiding tussen verzoeker en Farida Adni uitgesproken. Het beschikkend gedeelte van dit echtscheidingsvonnis is overgeschreven in de registers van de burgerlijke stand te Brussel op 22 januari 2008.

Op 11 maart 2008 heeft Farah Hammich een nieuwe visumaanvraag tot gezinshereniging ingediend. De Dienst Vreemdelingenzaken ging opnieuw over tot weigering van het visum om volgende redenen :

"Overwegende dat uit het nieuwe visumdossier blijkt dat het voorgaand huwelijk van de heer Ahidar Said, afgesloten op 16/01/2002 met Adni Farida, in België werd ontbonden door een uitspraak van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Dendermonde op 21/06/2007 (overgeschreven op 22/01/2008 te Brussel).

Overwegende dat het huwelijk tussen de heer Ahidar en de aanvrager reeds werd afgesloten in 2005, ruim voor de uitspraak van echtscheiding.

Overwegende dat in dergelijk geval de heer Ahidar, die de Belgische nationaliteit bezit sinds 12/09/2000, zich (nog steeds) op het moment van zijn huwelijk in een polygame situatie bevond, die in strijd is met de Belgische openbare orde (...).

Overwegende dat het burgerlijk wetboek polygamie verbiedt voor Belgische onderdanen (...)".

Bij schrijven van de procureur des Konings te Dendermonde d.d. 17 maart 2008 werd - naar aanleiding van het tussengekomen definitief echtscheidingsvonnis d.d. 21 juni 2007 - aan de ambtenaar van de burgerlijke stand te Sint-Niklaas

Rep. nr.:

meegedeeld dat het huwelijk van verzoeker en Farah Hammich mag worden aanvaard.

Bundel nr.:

Blijkens de wettelijke informaties d.d. 7 november 2008 is het huwelijk van verzoeker en Farah Hammich inmiddels ingeschreven in de bevolkingsregisters.

3. Voorwerp van het verzoek

Het verzoek strekt ertoe overeenkomstig de artikelen 23 en 27 § 1 lid 3 Wetboek IPR de tussen verzoeker en Hammich Farida opgestelde huwelijksakte, dewelke op 22 augustus 2005 werd gehomologeerd door de rechtbank van eerste aanleg te Al Hoceima (Marokko), te horen erkennen naar Belgisch recht.

4. Beoordeling

4.1.

Het verzoek tot erkenning van de buitenlandse huwelijksakte werd neergelegd naar aanleiding van een negatieve beslissing door de Dienst Vreemdelingenzaken in het kader van een procedure gezinshereniging.

Artikel 27 § 1 laatste lid Wetboek IPR voorziet dat beroep kan worden ingesteld bij de rechtbank van eerste aanleg ingeval de overheid weigert de geldigheid van de akte te erkennen.

Dat de weigering tot erkenning terzake uitgaat van de Dienst Vreemdelingenzaken bij de FOD Binnenlandse Zaken, doet - gelet op het bepaalde in artikel 27 § 1 laatste lid Wetboek IPR - geen afbreuk aan de bevoegdheid van de rechtbank van eerste aanleg.

In een arrest van 25 september 2007 oordeelde de Raad voor Vreemdelingenzaken, met verwijzing naar de procedure van artikel 27 § 1 laatste lid Wetboek IPR, trouwens expliciet dat "*(zij) geen rechtsmacht (heeft) om, weze het incidenteel, te onderzoeken of (een) weigering van de Dienst Vreemdelingenzaken tot het erkennen van de geldigheid van de vreemde huwelijksakte wettig is*" (vgl. VANVOORDEN K., De erkenning door Belgische overheden van

Rep. nr.:

buitenlandse akten inzake de burgerlijke staat: tegenstrijdige beslissingen, T. Vreemd., 2008, themanummer IPR,13).

Bundel nr.:

Terzake is verzoeker woonachtig te Sint-Niklaas zodat het verzoek regelmatig aanhangig werd gemaakt bij deze rechtbank.

4.2.

Daar waar de Dienst Vreemdelingenzaken de erkenning van de buitenlandse huwelijksakte weigerde in het kader van de procedure gezinshereniging, blijkt dat deze huwelijksakte werd erkend door de gemeentelijk ambtenaar nu er een inschrijving van het huwelijk in de bevolkingsregisters plaatsvond.

Artikel 27 § 1 lid 1 Wetboek IPR voorziet dat een buitenlandse authentieke akte in België door "alle overheden" wordt erkend zonder dat een beroep moet worden gedaan op enige procedure indien haar rechtsgeldigheid wordt vastgesteld overeenkomstig het krachtens deze wet toepasselijk recht, en meer bepaald met inachtneming van de artikelen 18 en 21.

Doordat elke overheid bevoegd is om buitenlandse akten de plano te erkennen, is het mogelijk dat er - zoals terzake - tegenstrijdige beslissingen ontstaan (vgl. VANVOORDEN K., o.c., 11).

De beslissing tot erkenning van de gemeentelijk ambtenaar kadert in artikel 31 Wetboek IPR. Volgens deze bepaling kunnen buitenlandse authentieke akten betreffende de burgerlijke stand slechts in de registers worden over- of ingeschreven na een onderzoek van de voorwaarden bedoeld in artikel 27 § 1 Wetboek IPR.

De bevoegdheid toegekend aan de gemeentelijk ambtenaar is derhalve beperkt tot de erkenningen die gevraagd worden in het kader van het houden van de registers. Dit betekent dus dat deze bepaling de erkenningsbevoegdheid voor de andere overheden op grond van artikel 27 § 1 lid 1 Wetboek IPR niet uitsluit (vgl. VANVOORDEN K., o.c., 14).

Rep. nr.:

Bundel nr.:

De omstandigheid dat de ambtenaar van de burgerlijke stand de buitenlandse akte erkent, staat er bijgevolg niet aan in de weg dat de Dienst Vreemdelingenzaken binnen haar bevoegdheden in het kader van het verlenen van een visum gezinshereniging deze erkenning weigert (vgl. VANVOORDEN K., o.c., 12, met verwijzing naar het arrest van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen d.d. 16 oktober 2007).

Dat het huwelijk tussen verzoeker en Farah Hammich door de gemeentelijk ambtenaar werd erkend, impliceert bijgevolg niet dat verzoeker niet over het vereiste belang zou beschikken bij het handhaven van zijn verzoek.

Artikel 27 § 1 laatste lid Wetboek IPR voorziet immers in de mogelijkheid tot het instellen van beroep "*ingeval de overheid weigert de geldigheid van de akte te erkennen*" terwijl terzake een weigering tot erkenning door de Dienst Vreemdelingenzaken voorhanden is.

Volgens de bewoordingen in voormeld artikel 27 § 1 laatste lid kan dus ook iemand die geconfronteerd wordt met een erkenning van een buitenlands huwelijk door de ene overheid en een weigering tot erkenning ervan door de andere, een eenzijdig verzoek tot erkenning richten tot de rechtbank van eerste aanleg (vgl. VANVOORDEN K., o.c., 13).

Het verzoek is derhalve ontvankelijk.

4.3.

Overeenkomstig artikel 27 § 1 lid 1 Wetboek IPR wordt een buitenlandse authentieke akte in België door alle overheden erkend zonder dat een beroep moet worden gedaan op enige procedure indien haar rechtsgeldigheid wordt vastgesteld overeenkomstig het krachtens deze wet toepasselijk recht, en meer bepaald met inachtneming van de artikelen 18 en 21.

De beoordeling van de rechtsgeldigheid moet daarbij gebeuren overeenkomstig het recht dat de rechtsverhouding beheerst en het op die rechtsverhouding toepasselijke recht moet daarbij worden vastgesteld overeenkomstig de verwijzingsregels van het Wetboek IPR zelf. Luidens de tekst van artikel 27 § 1

Rep. nr.:

Bundel nr.:

Wetboek IPR moet hierbij in het bijzonder worden gekeken naar de bepalingen in verband met wetsontduiking en openbare orde (vgl. ERAUW J. e.a., Het wetboek internationaal privaatrecht becommentarieerd, Intersentia, Antwerpen, 2006, 153).

Terzake strekt het verzoek tot de erkenning van een authentieke akte van een huwelijk dat in het buitenland werd gesloten.

Artikel 27 § 1 Wetboek IPR inzake de erkenning van buitenlandse authentieke akten vindt toepassing zodat de vreemde huwelijksakte zal worden erkend als het huwelijk rechtsgeldig werd gesloten overeenkomstig de artikelen 46 en 47 Wetboek IPR. Op het ogenblik van de erkenning moet worden nagegaan of de geldigheidsvoorwaarden in de nationale wetten van beide echtgenoten werden nageleefd (vgl. ERAUW J., Handboek Belgisch internationaal privaatrecht 2006, Kluwer, Mechelen, 2006, 348, nr. 360).

Artikel 46 lid 1 Wetboek IPR voorziet dat - onder voorbehoud van artikel 47 (vormvereisten) - de voorwaarden voor de geldigheid van het huwelijk voor elke echtgenoot beheerst worden door het recht van de Staat waarvan hij bij de voltrekking de nationaliteit heeft.

Blijkens de huwelijksakte beschikte verzoeker - die de Belgische nationaliteit verkreeg op 12 september 2000 - bij de voltrekking van het huwelijk op 16 augustus 2005 over de Belgisch-Marokkaanse nationaliteit terwijl Farah Hammich de Marokkaanse nationaliteit bezat.

Wanneer een van de echtgenoten naast de vreemde nationaliteit ook de Belgische nationaliteit bezit, wordt voorrang gegeven aan de Belgische nationaliteit (vgl. ERAUW J., o.c., 337, nr. 351).

Artikel 3 § 2 1° Wetboek IPR voorziet trouwens dat de verwijzingen in deze wet naar de nationaliteit van een natuurlijke persoon die twee of meer nationaliteiten heeft, de Belgische nationaliteit beoogt indien zij een van die nationaliteiten is.

Bij de beoordeling van de voorwaarden voor de geldigheid van het huwelijk in de zin van artikel 46 lid 1 Wetboek IPR dient bijgevolg in acht te worden genomen

Rep. nr.:

Bundel nr.:

dat verzoeker over de Belgische nationaliteit beschikte en Farah Hammich over de Marokkaanse nationaliteit beschikte.

Bij echtgenoten met een verschillende nationaliteit zijn de geldigheidsvoorwaarden (zoals bijvoorbeeld vereisten inzake leeftijdsverschil, graad van verwantschap of aanverwantschap, verbod van polygamie, verbod van kinderhuwelijken) op cumulatieve wijze aan beide nationale wetten onderworpen. Als de twee nationale wetten verschillen, geldt de meest beperkende wet, wat de Memorie van Toelichting bevestigt (vgl. ERAUW J., o.c., 337, nr. 351).

Artikel 147 B.W. bepaalt als volgt : *"Men mag geen tweede huwelijk aangaan vóór de ontbinding van het eerste"*. De nationale wet van verzoeker bij de huwelijksvoltrekking laat bijgevolg geen bigamie toe. Dit beginsel belangt daarenboven de Belgische internationale openbare orde aan.

Door de Dienst Vreemdelingenzaken werd gesteld dat er in hoofde van verzoeker sprake was van bigamie bij de huwelijksluiting d.d. 16 augustus 2005.

Volgens de Dienst Vreemdelingenzaken kan de akte van verstoting d.d. 2 september 2002 wegens strijdigheid met de beginselen van openbare orde in België immers niet worden erkend zodat het huwelijk van verzoeker en Farida Adni niet geldig was ontbonden vóór de voltrekking van het huwelijk van verzoeker en Farah Hammich.

Bij de beoordeling van de mogelijke erkenning van de verstoting door verzoeker van zijn eerste echtgenote d.d. 2 september 2002, kan geen toepassing worden gemaakt van artikel 57 Wetboek IPR nu de nieuwe wet pas in werking is getreden op 1 oktober 2004.

Indien de vereisten van het Wetboek IPR strikter zijn dan die van de oude wet, kunnen de akten worden erkend onder de voorwaarden van de oude wet. Dit geldt in het bijzonder voor de akten van verstoting van voor 1 oktober 2004, die erkend kunnen worden onder de voorwaarden die golden tot de inwerkingtreding van het wetboek, met name die van artikel 570 Ger.W. (vgl. DE LAET K., De erkenning van vreemde echtscheidingen in Europese en islamitische landen, CABG, Larcier, Gent, 2004, 64).

Rep. nr.:

Bundel nr.:

Het oude artikel 570 Ger.W. bepaalt het volgende :

“De rechtbank van eerste aanleg doet uitspraak, ongeacht de waarde van het geschil, over de vordering tot uitvoerbaarverklaring van de beslissingen in burgerlijke zaken gewezen door buitenlandse rechters.

Tenzij er reden bestaat tot toepassing van een verdrag tussen België en het land waar de beslissing is gewezen, onderzoekt de rechter, behalve het geschil zelf :

1° of de beslissing niets inhoudt dat in strijd is met de beginselen van openbare orde of met de regels van het Belgisch publiek recht.

2° of de rechten van verdediging geëerbiedigd werden.

3° of de vreemde rechter niet enkel wegens de nationaliteit van de eiser bevoegd is.

4° of de beslissing in kracht van gewijsde is gegaan overeenkomstig de wet van het land waar zij gewezen is.

5° of de overgelegde uitgifte van de beslissing volgens dezelfde wet voldoet aan de voorwaarden gesteld voor haar authenticiteit.”

Terzake is er sprake van een verstoting voor de consummatie van het huwelijk. Deze verstoting bestaat in een eenzijdige handeling van de man om een einde te stellen aan het huwelijk zonder dat de instemming van de vrouw vereist is.

Dergelijke beëindiging van de huwelijksband houdt een discriminatie ten aanzien van de vrouw in. De rechtbank dient evenwel in concreto en niet in abstracto na te gaan of de beslissing waarbij de echtgenote wordt verstoten in strijd is met de Belgische openbare orde (vgl. DE LAET K., o.c., 33).

In dit kader dient te worden vastgesteld dat verzoeker op het ogenblik van de verstoting reeds bijna tien jaar in België woonde en over de Belgische nationaliteit beschikte zodat er niet kan gesproken worden van een beperkte band met België. Bovendien blijkt uit geen enkel gegeven dat zijn eerste echtgenote de verstoting had aanvaard.

De mogelijkheid voor de man om het huwelijk te ontbinden door een eenzijdige beslissing dient in die omstandigheden als strijdig met de Belgische internationale openbare orde te worden bestempeld.

Rep. nr.:

Bundel nr.:

Daarnaast blijkt uit de verstotingsakte dat op het ogenblik van de verstoting enkel verzoeker aanwezig was. Het blijkt niet dat Farida Adni - die niet aanwezig was op het ogenblik van de verstoting noch vertegenwoordigd werd - rechtsgeldig werd opgeroepen, tijdens een verzoeningspoging werd gehoord of akkoord was met de verstoting. Er is geen enkele waarborg voorhanden dat de rechten van verdediging werden gerespecteerd.

Terzake is er bijgevolg sprake van een schending van het oude artikel 570 lid 2, 1° en 2° Ger.W. zodat de verstoting in België niet kan worden erkend. Door verzoeker wordt overigens geen betwisting gevoerd omtrent het feit dat deze verstoting in België niet kan worden erkend.

Nu de verstoting door verzoeker van zijn eerste echtgenote d.d. 2 september 2002 in België niet kan worden erkend, is het eerste huwelijk van verzoeker bijgevolg niet rechtsgeldig ontbonden ingevolge deze verstoting.

Op het ogenblik van het huwelijk van verzoeker en Farah Hammich was er in hoofde van verzoeker bijgevolg sprake van bigamie zodat niet aan de voorwaarden voor de geldigheid van het huwelijk in de zin van artikel 46 lid 1 Wetboek IPR is voldaan.

Gezien de verstoting van zijn eerste echtgenote niet kan worden erkend in België, is het tweede huwelijk van verzoeker wegens bigamie bovendien strijdig met de Belgische internationale openbare orde (artikel 21 Wetboek IPR).

Dat het eerste huwelijk van verzoeker met Farida Adni inmiddels is ontbonden door echtscheiding ingevolge het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde d.d. 21 juni 2007, doet hieraan geen afbreuk.

De situatie van bigamie wordt niet geregulariseerd door een echtscheiding van de eerste echtgenote. Dat naderhand de echtscheiding werd uitgesproken, doet immers geen afbreuk aan de rechtsgeldigheid van het eerste huwelijk op het ogenblik van het aangaan van het tweede huwelijk.

De nietigheid van een huwelijk wegens bigamie blijft trouwens bestaan zelfs na de dood van één van de echtgenoten en zelfs na de ontbinding van het eerste

✱

Rep. nr.:

Bundel nr.:

huwelijk door echtscheiding (vgl. X, Mariage en Droit Civil, Rép.Not., 2004, 150, nr. 225).

Uit het voorgaande blijkt dat het huwelijk niet rechtsgeldig werd gesloten overeenkomstig de artikelen 46 en 47 Wetboek IPR en bovendien strijdig is met de Belgische internationale openbare orde in de zin van artikel 21 Wetboek IPR.

Het verzoek dient dan ook als ongegrond te worden afgewezen.

OM DEZE REDENEN, DE RECHTBANK

Met inachtneming van de artikelen 2, 30, 34, 35, 36, 37 en 41 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

Gehoord de heer L. Van den Bossche, eerste substituut-procureur des Konings, in zijn mondeling advies gegeven in raadkamer op 6 januari 2009 en gehoord verzoeker in zijn repliek.

Verklaart het verzoek ontvankelijk doch ongegrond.

Legt de kosten ten laste van verzoeker.

Aldus gedaan in raadkamer en uitgesproken in buitengewone openbare terechtzitting van **drie februari tweeduizend en negen**.

Aanwezig :

H. Standaert, ondervoorzitter, voorzitter van de tiende kamer;

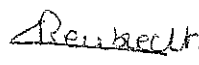
C. Reubrecht, rechter; L. Nuyts, rechter;

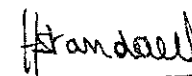
L. Van den Bossche, eerste substituut-procureur des Konings;

L. Vangeyte, griffier.

L. Vangeyte

L. Nuyts

C. Reubrecht

H. Standaert